

BEWAARPLAATS ARA 9u	ARCHIEF/COLLECTIE Coll. gemeentezegels	INV./CAT.NR. 39	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR. ARA	AFGIETSEL PLAATS EN NR. Eigendom Stichting BRABANTS HEEM	NR.
------------------------	--	--------------------	--------------------------------------	--	-----

DATUM: 1558

ZEGEL VAN
schepenen van Berlicum

FUNCTIE

RANDSCHRIFT

ZEGELCLAUSULE

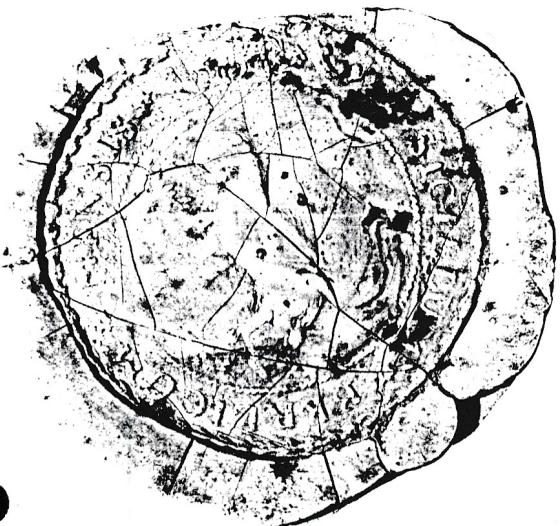
VOORSTELLING

MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGE
-----------	-------	------	------	-------	-------------	------------

BEWAARPLAATS ARA 9u	ARCHIEF/COLLECTIE Coll. gemeentezegels	INV./CAT.NR. 39	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR. ARA	AFGIETSEL PLAATS EN NR. Eigendom Stichting BRABANTS HEEM	NR.
------------------------	--	--------------------	--------------------------------------	--	-----

DATUM: 1558

ZEGEL VAN
schepenen van Berlicum

FUNCTIE

RANDSCHRIFT

ZEGELCLAUSULE

VOORSTELLING

MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGE
-----------	-------	------	------	-------	-------------	------------

BEWAARPLAATS	ARCHIEF/COLLECTIE	INV./CAT.NR.	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR.	AFGIETSEL PLAATS EN NR.	NR.
Godshuizen	Zegelkast	67	KANB 7-03-23	Eigendom Stichting BRABANTS HEEM	

regist 92

DATUM: 1531 feb 5

ZEGEL VAN

schepenen van Berlicum

FUNCTIE

RANDSCHRIFT

ZEGELCLAUSULE

VOORSTELLING

MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGEL
w		r		16		-

BEWAARPLAATS	ARCHIEF/COLLECTIE	INV./CAT.NR.	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR.	AFGIETSEL PLAATS EN NR.	NR.
Godshuizen	Zegelkast	66	KANB 7-03-22	Eigendom Stichting BRABANTS HEEM	

regist 3

DATUM: 1344 mei 5

ZEGEL VAN

schepenen van Berlicum

FUNCTIE

RANDSCHRIFT

ZEGELCLAUSULE

VOORSTELLING

MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGEL
w	w	r		b		-

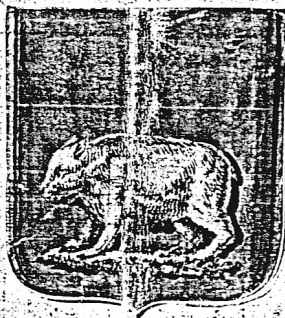
VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGHE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt aan
denzelve verleend, bij besluit van den 20sten Februarij 1816, bevestigt bij

dezen de Gemeente van *Berlicum* & *Herode*.

ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*Tijnde van bruin beladen
een terras, alle van goud.*

met een Beer, staande op

Gedaan in SCRAVENHAGE den *10de Febr.* 1816

Max. L. d. Hary
Secretaris

TER ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD,

De Hoge Raad Secretaris.

Van wege den Koning.

De Hooge Raad van Adel, gebruik makende van de macht aan denzelven
verleend, bij Besluit van den 20ste februari 1816, bevestigd bij deren de Gemeente van
Perleum en Middelsebroede, ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van
het navolgende wapen:

Lijnde van Lazuur beladen
erou, alles van goud.

met een Beer, staande op een

Gedaante v. Graevenhage den 16de Julij 1817. (geteekend) Ter ordonnancie van den
Hoogen raad Bewaaker van den Secretaris.

Muiderberg, 11 september 1970
KIS/NDK/IX: 453

Burgemeester en Wethouders
van Berlicum (Nbr)

uw brief van 8 sep 1970
uw kenmerk AZ-655
onderwerp: gemeentewapen en vlag

Uw bovengeciteerde brief heeft onze volledige aandacht gehad en wij hebben, overeenkomstig uw verzoek, een telefoongesprek gehad met de chef van uw afdeling Interne en Algemene Zaken, de Heer J.G.Th. Lunenburg.

Het is ons duidelijk - en ook wel enigszins begrijpelijk - dat er bij u het verlangen leeft naar het besit van een belangwekkender en sinvoller gemeentewapen, dan dat wat thans door u wordt gevoerd.

Toch vragen wij ons even af, of dit verlangen inderdaad gefundeerd is, met respect voor de historische situatie: reeds in 1558 kwam in het zegel van Berlicum de beer voor, een eerbiedwaardig historisch besit dus, waarop niet veel gemeenten kunnen bogen!

Men mag zich daarentegen afvragen, of inderdaad dit zegel gebesigd werd voor de in uw gemeente thans verenigde gemeenschappen van Berlicum en Middelrode beide. Hierin zou een argument kunnen schuilen, wapenwijziging in overweging te nemen.

Het zal u bekend zijn, dat wapenverlening behoort tot de prerogatieven van de Kroon. Zelfsändig derhalve verandering brengen in de bestaande situatie zou een aantasting zijn van het respect, verschuldigd aan Hare Majesteit de Koningin.

Op het gebied van wapenverlening en/of verbetering wordt de Kroon van advies gediend door een Hoog College, de Hoge Raad van Adel.

Teneinde niet een in negatieve zin beantwoord verzoek tot de Kroon te hoeven richten insake een eventuele wapenverbetering of -wijziging, kunnen wij - indien u ons daartoe machtigt - een uiteraard onverbindend advies aan de Hoge Raad van Adel vragen insake een eventueel voor te stellen wijziging.

Een eerste verkenning van eventuele mogelijkheden heeft ons geleerd, dat er inderdaad een wijzigingsvoorstel te doen ware. Voor zover het u mogelijk is, een wapenbeschrijving te "lezen", geven wij u hierbij datgene, wat ons voor ogen staat:

- a. invoering van het element van het riviertje de Aa;
- b. invoering van symbolen voor "De Hamburg" in Berlicum en "Seldensate" in Middelrode;
- c. handhaving - maar in meer ondergeschikte positie - van het mannetjes-varken, de beer;
- d. invoering van de Brabantse kleuren wit en rood, resp. silver en rood;
- e. handhaving van " 's Konings Kleuren" goud en blauw.

De wapenbeschrijving van een dergelijk wapen zou kunnen zijn:

Gekwartileerd: I een silveren, van het veld geopende burcht, in rood

- II. een rode, van het veld geopende burcht, in silver;
III. een ^{gouden} ~~zilveren~~, met het voorlijf uit de deellijn komend mannetjes-
varken, in blauw;
IV. een blauw, met het achterlijf uit de deellijn komend mannetjes-
varken, in ~~silver~~;

De kwartieren I en II, en III en IV van elkaar gescheiden door een gegolfde baan, op I en III van silver; op II en IV van rood.

Het schild zou gedekt kunnen worden door een gouden kroon van 3 bladen en 2 parels.

Voor de goede orde attenderen wij u erop, dat deze beschrijving niet geheel vol-
doet aan de regels van de blazoenering; wij meenden het voor een juister inzicht
aan uw kant in deze vorm te kunnen gieten.

Overigens sluiten wij een - seer summiere - schets ter verduidelijking bij.

Mocht u derhalve een en ander in overweging willen nemen, dan zoudt u ons kun-
nen machtigen een eerste principe-advies van de Hoge Raad van Adel aan te vra-
gen.

Daartoe zal een schets-wapentekening moeten worden overgelegd, vervaardigd
door een onzer heraldische tekenaars. Wij mogen aannemen, dat de honorering
daarvan door u zal worden gedragen.

In afwachting van uw reactie betuigen wij u graag ons bijzonder respect.

Voor de Stichting,

K.
Kl. Sierksma

Wij Juliana, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau, enz, enz, enz.

17 MEI 1973

No. 26

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 10 mei 1973, nr. B73/1296, Directie Binnenlands Bestuur, Afdeling Wetgeving en Bestuurszaken;

Gezien het verzoek van Burgemeester en Wethouders van Berlicum van 4 april 1973, tot wijziging van het wapen van die gemeente;

G e l e t o p het besluit van de Soevereine Vorst van 24 december 1814, nr. 32 en het Koninklijk besluit van 23 april 1919, Stb. nr. 181;

De Hoge Raad van Adel gehoord;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

- a. het besluit van de Hoge Raad van Adel van 16 juli 1817, waarbij het wapen der gemeente Berlicum bevestigd werd, in te trekken;
- b. aan de gemeente Berlicum een wapen te verlenen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:
"In goud een gaande beer van sabel.
Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels."

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Soestdijk, 17 mei 1973

(get.) J U L I A N A

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

(get.) W.F. DE GAAY FORTMAN

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
HET HOOFD POST- EN ARCHIEFZAKEN VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

N.L. 1967. R. 153.

Foundation for Banneristics and Heraldry
Fondation de la Bannistique et de l'Héraldique
Nederland / the Netherlands / Pays-Bas

Huis „Midgaard” aan de Brink, Muiderberg
Tel.: (02942)1470, Bankiers: AMRO-Bank, Bussur
KL. SIERKSMA, voorzitte

STICHTING VOOR BANISTIEK EN HERALDIEK

Lid van de Fédération Internationale des Associations Vexillologiques (FIAV)

Muiderberg, 11 september 1970
KIS/NDK/IX:454

Aan de
Hoge Raad van Adel
Zeestraat 71b
's-Gravenhage

HOGE RAAD VAN ADEL
ingek. 15 SEP. 1970
nr. 701261 ~~6~~

betreft: wapen Berlicum (NBr)

Voor de goede orde zenden wij u ter informatie inliggend de copie van een brief, welke heden door ons aan het College van B & W van de gemeente Berlicum werd gezonden.

Mogen wij aannemen, dat u akkoord zoudt kunnen gaan met een eventuele aanvraag onzerzijds - na van gemeentewege daartoe machtiging te hebben ontvangen -, uw principe-oordeel uit te spreken over een eventuele aanvraag tot wapenwijziging ?

Onder betuiging van ons bijzonder respekt,

voor de Stichting,

Kl. Sierksma

Bijlage: briefkopie

5 JULI 1972

GEMEENTE BERLICUM

Postbus 6 Raadhuisplein 8 Berlicum (N.Br.)
Telefoon 04103 - 1735 Giro 1069742

aan de directeur van het Koninklijk
Penningkabinet,
Zeestraat 71b,
's-Gravenhage.

Uw brief van

Ons kenmerk

Datum

Afd.I

4 juli 1972

Onderwerp Stempel voorzien van afbeelding van wapenkundige aard.

Naar aanleiding van de brief d.d. 26 april 1972, kenmerk afd.V G nr.54509, van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, zenden wij u als afzonderlijke bijlage een niet meer in gebruik zijnde metalen stempel, voorzien van de tekst "Berlicum mensis sicilium" en een afbeelding van wapenkundige aard. Deze afbeelding draagt duidelijk het kenmerk van een varken, waarbij wij het volgende aantekenen.

Op 16 juli 1817 bevestigde de Hoge Raad van Adel de gemeente Berlicum in het bezit van het volgende wapen: "Zijnde van Lazuur beladen met een Beer, staande op een terras, alles van goud".

Het gemeentebestuur van Berlicum had het wapen in 1816 ingezonden, met de vermelding dat dit wapen sedert 1558 bij de gemeente in gebruik was, maar dat over de oorsprong van het wapen geen gegevens verstrekt konden worden.

Een afbeelding van het Berlicumse wapen komt voor op bladzijde 32 van het boekwerk "De gemeentewapens van Nederland" (derde, verbeterde druk) geschreven door de heer Kl.Sierksma.

Op bladzijde 171 van dit boekwerk wordt het wapen omschreven: "In blauw, een varken staande op een losse grond, alles van goud." In kleine letters wordt daaraan toegevoegd: "Dat is kennelijk bedoeld als sprekend wapen: een mannelijk varken = beer."

Op bladzijde 252 van genoemd boekwerk wordt achter het woord "Beer" nog vermeld: "Berlicum (mannetjesvarken)", terwijl op bladzijde 259 van hetzelfde boekwerk nog wordt vermeld dat het wapen reeds op een zegel uit 1558 voorkomt.

In de zestiger jaren stond in het weekblad Revue een artikel met als kop: "Revue grijpt naar de wapens". Daaruit wordt het volgende geciteerd: "Duistere taal spreekt het wapenschild van de Noordbrabantse gemeente Berlicum. Het op het wapen afgebeelde dier is een varken van het mannelijk geslacht, een beer. Maar wat een beer met Berlicum te maken heeft, is nog altijd een raadsel."

Er is dus steeds sprake van een beer, zijnde een mannetjesvarken.

Bijl.: 3

D: Lun.

T:

- De beer van Berlicum -

De beer van Berlicum is echter nooit een mannetjesvarken geweest, maar een bruine beer!

In het archief van de Godshuizen te 's-Hertogenbosch bevindt zich namelijk een oorkonde van 5 mei 1344 (over een verpachting van landerijen door Goetschalx van Middelrode op de Sporc), waaraan is bevestigd een licht beschadigd schependomszegel in vermengde witte was.

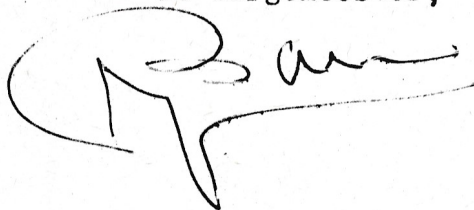
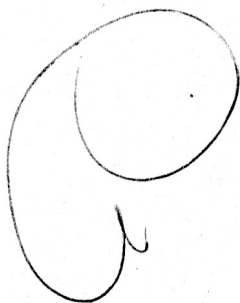
De afbeelding in dit zegel vertoont een lopende bruine beer, hetgeen duidelijk is te zien aan de kop en de klauwen!

Het lijkt dan ook geen twijfel (meer) dat de beer van Berlicum een viervoetig zoogdier is, behorende tot een familie van de orde van roofdieren.

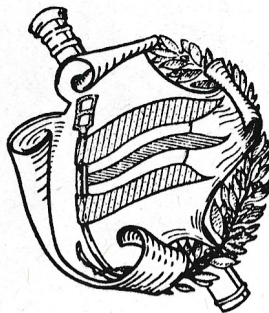
Te uwer oriëntatie gaat hierbij:

- a. een kopie van het wapendiploma;
- b. een kopie van de oorkonde van 5 mei 1344;
- c. een kopie van een foto van het schependomszegel, bevestigd aan de onder b. genoemde oorkonde.

Met gevoelens van hoogachting,
Burgemeester en wethouders van Berlicum,
De secretaris, De burgemeester,

i.a.a. Gedeputeerde staten van Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch;
X Hoge Raad van Adel, Zeestraat 71b, te 's-Gravenhage;
De heer Kl.Sierksma, p.a. Huize "Midgaard" aan de Brink te
Muiderberg;
De heer H.van Bavel, o.praem., p.a. Archief Godshuizen,
Nieuwstraat 34 te 's-Hertogenbosch.

STICHTING VOOR BANISTIEK EN HERALDIEK

HOGE RAAD VAN ADEL

Lid van de Fédération Internationale des Associations Vexillologiques (FIAV)

ingek. 14 AUG. 1972

nr. 721320-44

Muiderberg, 12 augustus 1972
KLS/NVK

Aan de
Hoge Raad van Adel
Zeestraat 71b
's-GRAVENHAGE

c.c. College van B&W gem. Berlicum

betreft: gemeentewapen Berlicum

Daartoe gemachtigd door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Berlicum, bij schrijven van 3 aug 1972, hebben wij de eer ons met het navolgende tot u te wenden:

Bij brief van 4 juli 1972 heeft genoemd College een duidelijke en o.i. afdoende motivatie inzake de juiste voorstelling van het gemeentewapen gezonden aan de Directeur van het Koninklijk Penningkabinet te Den Haag, van welke brief afschriften o.a. te uwer kennis zijn gebracht.

De Raad der Gemeente Berlicum is van oordeel dat het huidig gevoerd gemeentewapen, op 16 juli 1817 door uw Hoog College bevestigd, niet geheel verantwoord is en van weinig bij deze gemeente passende allure.

Onzerzijds is daarop aan het College van B & W de suggestie gedaan, niet alleen de modeltekening van het wapen zodanig te verbeteren, dat het wapenembleem duidelijk een beer toont, maar ook de in de vorige eeuw aangenomen metaal- en kleurstelling te wijzigen en daarvoor te kiezen resp. zilver en rood, de zogenaamde Brabantse kleuren, tegelijk daarmede bereikend dat de beer - zoals in zovele wapens elders - in rood wordt weergegeven, een kleur die vanouds meermalen aan dit dier als wapenembleem is gegeven en ook thans (o.a. in Finse wapens) in zekere zin traditioneel is gebleven.

Tenslotte zou de gemeente Berlicum het op prijs stellen, boven een dergelijk verbeterd wapen een kroon van 3 bladen en 2 paarlen te kunnen voeren, gelijk die welhaast traditioneel de laatste jaren ook aan andere gemeenten van gelijke importantie is verleend.

./.

Alvorens zich met een verzoek te richten tot Hare Majesteit de Koningin tot verbetering van het gemeentewapen van Berlicum, een en ander voorzien van goed uitgevoerde modeltekeningen volgens de omschrijving:

Zilver, met een stappende beer van keel;
het schild gedekt met een gouden kroon
van 3 bladen en 2 parels

heeft voornoemd College van B & W ons verzocht, aan uw College de vraag voor te leggen, of het in principe een verzoek tot de Kroon volgens bovenstaande omschrijving zou kunnen ondersteunen.

U zult ons verplichten met uw antwoord in dezen, opdat wij daarop het College van B & W van Berlicum verder van dienst zullen kunnen zijn met de voorbereiding van het verzoek tot de Kroon.

Wij doen dit schrijven vergezeld gaan van een model in schets van het beoogde wapen, waarbij wij erop attenderen dat wij speciaal onze medewerker C.Druif hebben verzocht deze schets te maken en hem eventueel straks zullen verzoeken de definitieve tekeningen te maken, omdat deze tekenaar in een recensie van zijn boek "Nederlandse Gemeentewapens" speciaal werd geprezen in De Nederlandse Leeuw 1967, aprilnummer vanwege zijn tekening van de beer in het wapen van Baarland.

In afwachting van uw antwoord betuigen wij u graag ons bijzonder respect.

Voor de Stichting

Kl. Sierksma, voorzitter

Bijlage: wapenschets

GEMEENTE BERLICUM

Berlicum, 4 april 1973.

Aan Hare Majesteit de Koningin.

Brengen met verschuldigde eerbied te uwer kennis burgemeester en wethouders van de gemeente Berlicum, dat de gemeente Berlicum op 16 juli 1817 bevestigd is in het bezit van een gemeentewapen;

dat het destijds ter bevestiging voorgehangen wapen van onduidelijke figuratie is uitgelegd als te zijn een mannetjesvarken (beer), terwijl aan het geheel bij gebrek aan genoegzame documentatie de kleuren van het rijkswapen zijn gegeven, zodat het sedertdien gevoerde gemeentewapen in blauw een varken van goud vertoont;

dat historisch onderzoek inmiddels tot resultaat heeft gehad dat figuratie en betekenis van het overgeleverde volkomen duidelijk zijn geworden;

dat verificatie van de historische juistheid in contact met Uwer Majesteits Hoge Raad van Adel, met medewerking van de Stichting voor Banistiek en Heraldiek, heeft plaatsgevonden;

dat een voorstel van bedoelde Stichting om als gepaste kleuren voor het wapen een rode beer op zilveren veld - ter vermindering van congruentie met het wapen op 17 april 1950 aan Baarland verleend - door Uwer Majesteits Hoge Raad van Adel is gewijzigd met het uitspreken van 's Raads voorkeur voor een zwarte beer op gouden veld;

dat het aanzien van de gemeente Berlicum geenszins door een thans als onjuist aan te merken insigne wordt gesterkt;

VERZOEKEN:

in welwillende overweging te nemen aan de gemeente Berlicum een verbeterd wapen te verlenen, met de toekenning van het recht dit wapen te dekken met een kroon,

en wel volgens navolgende beschrijving:

Goud, met een gaande beer van sabel;
het schild gedekt met een gouden kroon
van 3 bladen en 2 parels;

VERWIJZEN

voor de historische bewijsstukken en uitbeelding van het gewenste wapenmodel naar respectievelijk de in het bezit van Uwer Majesteits Hoge Raad van Adel gestelde documentatie en de hierbij gevoegde tekeningen.

Met gevoelens van de meeste hoogachting en eerbied tekenen wij van Uwe Majesteit

de gehoorzame dienaren en
getrouwe onderdanen,

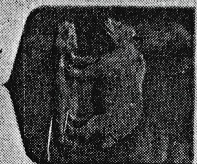
(burgemeester)

(wethouder)

(wethouder)

VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGHE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de macht aan denzelve verleend, bij besluit van den 20^{den} Februarij 1816, berispt bij deelen de gemeente Berlicum en Middelerode ingevolge het door haer geslachten verzocht, in het heil van het naslopende Wapen:

goud van denzelfden hals als van denzelfden

Wapen van een dier van goud

Gedrukt in 's GRONINGEN den 18^{den} Julij 1817

Van de Drukkerij van Hendrikus Jansz. Drukker.
128 OUDKANTJE VAN DEN HOOGEN BAAK

Van de Wapen- en Zegel-
Snijderij.

VOR DE ERVENDE WAPEN-
SNIJDERIJ VAN DE HOOCHSTADT VAN
DE WAPEN- EN ZEGEL-
SNIJDERIJ VAN DE HOOCHSTADT VAN

H. van der Wapen- en Zegel-
Snijderij.

Het schepenzegel (gemeentewapen) van Berlicum, zoals dit in 1793 nog als schets op een verpondingsboek voorkomt, wordt in de Franse bezettingperiode afgeschafte. Onder het nieuwe koninkrijk wordt het vroegere schepenzegel omgezet in een gemeentewapen. Aan de gemeenten wordt gevraagd, hoe hun schepen- zegel er heeft uitgezien. Door onbekendheid en onverschilligheid geeft de gemeente aan de Hoge Raad van Adel op, dat in het zegel van Berlicum een varkensbeer was opgenomen, in werkelijkheid betrof het een bruine beer. Door deze foutieve opgave krijgt de gemeente in 1817 het hierbij afgebeelde wapen toegewezen, voorstellende een varkensbeer. Het wordt dan omschreven als zijnde van lazuur, beladen met een beer staande op een terras, alles in goud.

varkensbeer in plaats van een bruine beer zoals vanouds.

XVI — 4. De dorpsbewoners.

In de loop van deze periode neemt het aantal dorpsbewoners versneld toe. Voor het overgrote deel komt de aanwas uit het geboortenoerschot en voor een kleiner deel uit vestiging. Wordt in 1815 nog een aantal van 1778 bewoners vermeld, in 1852 zijn het er reeds 2500. Het dorp bestaat dan uit 2480 bunders land en er staan 365 woningen. Na een uitzichtloze periode tot 1790 en een Franse revolutietijd waarin alles verandert, zien de bewoners nu toekomstmogelijkheden. Ondanks de ontstane armoede door de uitzuiging in de Franse tijd, komt men rond 1820 tot het inzicht, dat men door grote inspanning tot een zekere welstand kan komen. Ook de godsdienstige tegenstellingen worden steeds minder groot. De aanleg van een klinkerweg, het graven van de Zuid-Willensvaart en de landbouwonwikkeling hebben een grote invloed op de gunstige ontwikkeling. In de economisch gunstige periode profiteren ook de arbeiders hiervan, maar als deze gunstige periode, na 1840 afneemt, ontstaat er grote armoede. Door de betere en meer hygiënische omstandigheden waardoor minder kindsterfte voorkomt bestaan de gezinnen veelal uit 6 tot 12 personen. Maar het landbouwgebied is niet groot genoeg om al deze kinderen een eigen bedrijf te laten stichten. Dit heeft tot gevolg dat soms slechts één zoon trouwt om zodoende het bedrijf en kapitaal niet te vernippen. Wil iemand dan toch nog een gezin stichten, dan wordt hij arbeider of zoekt zijn kostwinning in ambacht of nering. Ter bevordering van de landbouw worden door de gemeente twee en later vier springstieren (deksstieren) ter beschikking gesteld aan de landbouwers ter verbetering van de veekwaliteit. Na 1825 neemt de veestapel snel toe. Deze bestaat hoofdzakelijk uit koeien, varkens, schapen en geiten, terwijl de os als trekdier langzaam vervangen wordt door het paard.

Nu de omstandigheden wat beter worden, gaat men ook wat meer aandacht besteden aan het wonen. De boerderijen krijgen een scheiding tussen het wonen en de stal en de wanden worden soms gemetseld of met planken beter tochticht gemaakt. Toch is er slechts een kleine bovenlaag van landbouwers, ambachtlieden en neringdoenden, die tot enige welstand komt. Het grootste deel der bewoners kan juist rondkomen, terwijl een klein deel door de armenkas in leven gehouden moet worden. Er is een zesdaagse werkweek met werktijden van zonsopgang tot zons- ondergang. De zondag is de rustdag, waarop men twee keer naar de kerk gaat en daarna de dag verder in familiekring doorbrengt.

GEMEENTE BERLICUM

aan de heer J.Th.M. Melssen
secretaris Noordbrabantse Commissie
voor Wapen- en Vlaggenkunde van de
Stichting Brabants Heem
Purmerstraat 14
5628 HE EINDHOVEN

Uw kenmerk:
SsH-01

Uw brief van:
27 april 1993

Ons kenmerk:
ABZ/JL

Dagtekening:
10 augustus 1993

Onderwerp: Gemeentewapen.

VERZONDEN 10 AUG. 1993

Geachte heer Melssen,

Graag spreken wij onze waardering uit voor het onderzoek dat uw commissie (heeft) verricht met het oog op het verbeteren van gemeentewapens. Van uw voorstel tot verbetering van het Berlicumse gemeentewapen hebben wij met bijzondere belangstelling kennis genomen.

Het volgen van uw voorstel zal naar onze mening afbreuk doen aan het indertijd door de Hoge Raad van Adel, met instemming van de Stichting voor Banistiek en Heraldiek, gegeven advies. De gemeenteraad heeft toen die voorkeur voor "zwart en goud" ook uitdrukkelijk overgenomen.

Ten behoeve van zowel representatieve als communicatieve doeleinden worden het gemeentewapen en de gemeentevlag (in de kleuren geel en zwart) dikwijls gebruikt. Een aardige bijkomstigheid is dat uit psychologisch onderzoek (ten behoeve van de reclame-branche) is gebleken dat deze kleuren ook het beste bij elkaar passen, gelet op het helderheids- of kleurcontrast.

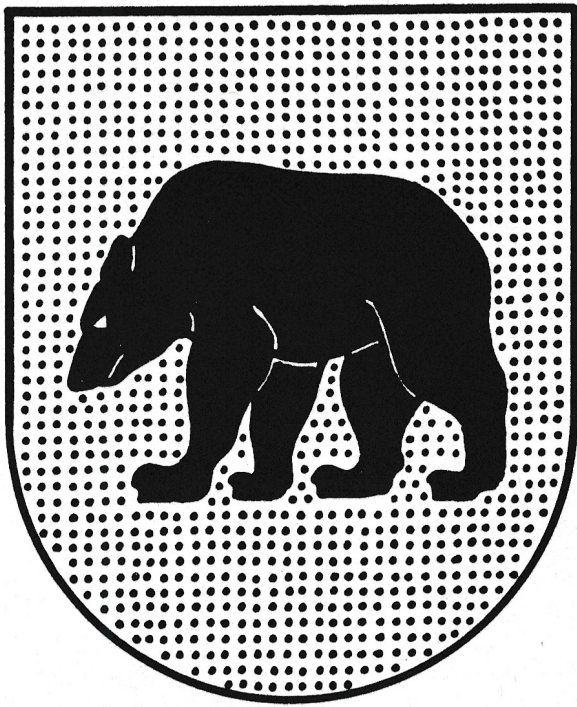
Het opnieuw wijzigen van het wapen (en de vlag) zal ook (financiële) gevolgen hebben, omdat alsdan niet alleen de afbeelding op vele gebruiksvoorwerpen moet worden aangepast, maar ook de afbeelding op de penning van de ambtsketen van de burgemeester en op het schild boven de voordeur van het gemeentehuis.

Onze mening is dan ook dat het niet wenselijk c.q. noodzakelijk is het gemeentewapen van Berlicum te wijzigen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Berlicum,
De secretaris, De burgemeester,

L.G.J.M. Bouwens.

J.M.T. van Roosmalen, l.b.

Berlicum

24-9-73